

Hírnapló

Onor. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali törvényszék bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1933)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Közösségérzet

Írta: FARAGÓ VILMOS (Aninoasa-Aninósza)

A Jézus által tanított imában, minden imádságok legszebbikében, abban az imádságban, amelyet egyszer-rubb, melegebb, drámaibb és megragadóbb el nem hangzott a földön, — amióta emberek ének és imádkoznak — a Miatyánkban, találjuk meg a közösségérzet lényegét. Ebben a párszavas imában benne van a múlt, a jelen és a jövő; benne van minden legnagyobb problémánk: a kenyértől a mennyek országáig, benne van a közösségérzet alapja.

Gondoltunk-e rá valaha is, felfigyeltünk-e rá? A Miatyánk nem azt mondja: Add meg nekem az én kenyéremet, hanem mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma. Ebben az egy szóbau „nekünk” benne van nemcsak a Miatyánk szocializmusa, hanem maga a közösségérzet. Ez szó „nekünk” próbaköve annak, hogy valaki megtanult-e Jézus szerint imádkozni a Miatyánkot? Istenem, milyen sokan vétkeznek ugyanis ez ellen a „nekünk” ellen! A száj ugyanis azt mondja: „add meg nekünk”, — de a szív azt mondja: add meg nekem... csak nekem... vagy nekem add a nagyobbikat falatot. Pedig ez a „nekünk” szó a csemetyü Jézus perselyén, amellyel körüljár, hogy minden testvér asztalán ott legyen a kenyér, a mindennapi kenyér.

Közösségérzet — az önszótadás nagy törvénye megkívánja, hogy az egyik ember a másik ember életén keresztül valósítsa meg a saját életét és azt a másik életén feloldja; önmagát dőlgető szeretettel, az önzés evangéliumával, amely szerint: „En vagyok a magam célja, rendeltetése és törvénye”, fel kell hagyni egyszer s mindenkorra.

Közösségérzet — hogy Lélek legyünk Lélekkel szemben, testvért látni a másikban; ehhez az érzéshez rendszeresen csak akkor jut el az ember, amikor megjárta a maga meredek és magányos Golgotáját, amikor szemét tisztára mosták — a könnyek és zokogás. Igen, mikor már sokáig éltünk együtt az emberekkel, mikor a kicsi örömeiből nagy örömek lettek, a nagy szenvedésekből kis szenvedések, mikor megjelenik arcunkon az a szelíd mosoly, ami könnynek is beillene, akkor látjuk csak, hogy az életben valamennyien szenvedők vagyunk. Akkor látjuk, hogy minden ember élete: egy hátkötetes regény.

Közösségérzet — éppen ott kezdődik, amikor meg tudjuk látni, hogy a külsőnk alatt szédülatosan egyformák vagyunk...

Lelkünk mélyén mindnyájunknak tulajdonképpen csak két kérdés rejtezik a keftő körül forog az életünk: mi boldogítja és mi busítja a szívet? „Két dolog — mondja Bonsel — minden időközön keresztül ugyanaz maradt az emberekben: a nevetésük és a sírásuk. Évezredek multak el, de mosolyuknál ma is átsuhan arcukon az titokzatos fény, ami nem a világról való s a fájdalom ma is ugyanolyan kerek, tisztá csepeket saját a szemünkbe — se nagyobbakat, se kisebbeket — mint évezredekkel ez előtt”. Az életünk nagysága ma is oly kevésből áll; kicsiny örömeiből, kicsi mosolyokból — és nagy könnyekből. Csak az a háj, hogy az emberek nem látják meg a szegényes, apró örömeiket és végtelen nagy bánatokat, amelyek közt az emberek átéljk életüket. Pedig csak szét kellene néznünk a magunk körében, csak végig kellene mennünk nyitott szemmel az utcán, hogy szembetaláljuk magunkat a kis életek nagy szenvedéseivel.

Közösségérzet — nézz tehát körül a magad kis világában és fogsz találni testvért, akinek képében maga az Isten lép előd és kérdi: „Szeretsz-e engem?” A szeretet erős mint az élet! Az emberek azt akarják, hogy szeressük őket! Ott akorunk meghalni is, ahol szeretnek bennünket! — hát akkor, ha élni akarunk!?

Közösségérzet — szeretjük az embereket, de még inkább úgy, ha ének a közösségnek, ha ének egymás javának előmozdításán. Lehet keresztelni vérrrel, lehet keresztelni tüzzel; a háboru hősejt keresztelik vérrrel, a hétköznapi némas lelkejt keresztelik a szeretet tüzzel. Ebben a keresztelésben mindnyájan részesei legyünk, mindnyájan akorunk a szeretet által nemesülni, a nagy emberi élet részesed ideáliaihoz emelkedni és egy jobb jövődö utját egyengetni és ehhez közelebb jönni!

Az istágszagos háboru szenvedéseit szétörlik az egoizmus lövedék. A szenvedés közelebb hozza az embereket. E némas istágszagos háboru nagyon közel akarunk jutni egymáshoz. Bizony az élet némas kedvező körülmények közé kerül, az élet némas is gyakran rosszindulat körnévé, hogy ember némas az életkedvet s áll az életörömet. Oly közel áll ilyenkor ember-emberhez s úgy megérik azt

Védjük meg vitéz katonáinkat a kemény hidegtől

Augusztus hó 23-én és 30-án adományozzuk részükre meleg ruhát

Közösségérzet — hinnünk kell, hogy nagy családnak vagyunk a gyermekei közöttünk van az a bizonyos „családos ember”, az Isten, s hogy velünk van s el nem hagy; s hogy soha sem lehet őt úgy megérezni, mint ilyenkor, bajban, buban, aggodalomban. Ilyenkor szeret megnyilatkozni; ilyenkor akarja, hogy ráismerjünk, hogy vele szóba álljunk „Mi Atyánk... add meg nekünk”... s kegyelmeit vegyük; ezért mondja a szoltárossal, hogy „ő — már mint én, meg te, meg mindenki, aki bajban van — segítségül hív engem: Te vagy Atyám, Istenem s üdvöm oltama. S én megtartom neki irgalmasságotat és szövet-ségemet híven önelki” (Zsolt. 88:27.). Meg kell nyugodnunk abban a hitben, hogy az Isten velünk van, hogy közöttünk van s hogy el nem hagy. Ez a hit köznéki zárja őt; ez fogja le s el nem eresztí; úgy tesz mint Jákob pátriár-

ka, aki álmában küzdött a tölce távozni készülő angyallal, megfogta őt s mondotta: „el nem eresztlek, míg meg nem áldasz engem”, ni meg azt mondjuk: áldj meg minket, Uram, áldj meg Mi Atyánk úgy, hogy el ne menj tőlünk. Legyen a társadalmi közösségnek egybefűző köteleke az Isten, legyen ő az összetartás ejeme! Találjunk rá egymásra a nagy „családos ember” házában — ez a közösségérzet!

Kaukázusban tart az előnyomulás a front többi részén a bolsevisták minden támadása meghiusult

A szovjethadsereg helyzete nem lett rózsább az angolok és amerikaiak dieppej partraszállási kísérlete óta. A németek nyugaton éppen úgy felkészültek az ellenség méltó fagadására, mint ahogyan keleten felkészültek arra, hogy a bolsevista ellenséget megsemmisítsék. Az Observer című londoni lap diplomáciai munkatársa azt írja legutóbbi cikkében, hogy Angliában nem is tudják, milyen válságos helyzetben vannak a bolsevisták. Ezért úgy Amerikától, mint Angliától újra a legsürgősebben segítséget kértek. A lap szerint a németek 1941. június óta olyan területet foglaltak el, mely nagyobb, mint Anglia, Franciaország és Németország együttvéve. Ötven millió bolsevista lakik a németek által megszállott területeken. Ha ehhez hozzávesszük a háboru halottait és sebesültjeit, akkor rá kell gondolnunk arra, hogy a Szovjetunió lakossága sem kimeríthetetlen. Ezenkívül a bolsevisták elveszítették legfontosabb nyersanyagforrásaikat is. Az acéltérmeles ötven százaléka, az alumíniumtérmeles hetvenöt százaléka elveszett a bolsevisták számára. A német nyomás keleten mind erősebb lesz, az angolszász segítség késik és mindinkább közelebb kerülünk ahhoz a pillanathoz, amikor a bolsevisták mint komoly ellenfél kikapcsolódik a háboruból.

Az előnyomulás a front többi részén a bolsevisták minden támadása meghiusult. A németek felkészültek az ellenség méltó fagadására, mint ahogyan keleten felkészültek arra, hogy a bolsevista ellenséget megsemmisítsék. Az Observer című londoni lap diplomáciai munkatársa azt írja legutóbbi cikkében, hogy Angliában nem is tudják, milyen válságos helyzetben vannak a bolsevisták. Ezért úgy Amerikától, mint Angliától újra a legsürgősebben segítséget kértek. A lap szerint a németek 1941. június óta olyan területet foglaltak el, mely nagyobb, mint Anglia, Franciaország és Németország együttvéve. Ötven millió bolsevista lakik a németek által megszállott területeken. Ha ehhez hozzávesszük a háboru halottait és sebesültjeit, akkor rá kell gondolnunk arra, hogy a Szovjetunió lakossága sem kimeríthetetlen. Ezenkívül a bolsevisták elveszítették legfontosabb nyersanyagforrásaikat is. Az acéltérmeles ötven százaléka, az alumíniumtérmeles hetvenöt százaléka elveszett a bolsevisták számára. A német nyomás keleten mind erősebb lesz, az angolszász segítség késik és mindinkább közelebb kerülünk ahhoz a pillanathoz, amikor a bolsevisták mint komoly ellenfél kikapcsolódik a háboruból.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak pénteken délben kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti harctéren a kaukázusi arcvonalon a német és szövetséges csapatok a bolsevisták makacs ellenállása ellenére is folytatják előnyomulásukat. A Kereszt-tengerszorosban a légvédelmi tüzérség felgyújtott egy szovjet szállító hajót. Az Azovi-tengeren a német tengerészeti egységek elsüllyesztettek két szovjet páncélos űrhajót és egy másikat súlyosan megrongáltak. A Don-szakaszon az ellenségnek több átkelési kísérlete meghiusult. A német légierő a Volgán elsüllyesztett három ellenséges szállító hajót, egy folyamgőzöst pedig megrongált. Vjazmatól keletre és a Rzew-szakaszon az ellenség készenléti állásait tüzérségi tüzzel szétverték. Az Ilmen-tóttól délkeletre nehéz terepviszonyok között a több nap óta körülzárt ellenséges csapat-

részeket megsemmisítették. A Volchov-szakaszon és Leningrád környékén az ellenség támadásai eredménytelenek maradtak. A Finn-öbölben német repülők egy ellenséges aknautató hajót elsüllyesztettek, egy másikat pedig megrongáltak. A finn légierő augusztus 19-én és 20-án két szovjet tengeralattjárót bombatalattaj elsüllyesztett. Az elmúlt éjjel szovjet repülők keleti Németország és a lengyel főkörmányszóság területe fölé szálltak és több helyen bombákat dobtak le. Varsóban a polgári lakosságnak veszteségei voltak. Egyes angol gépek északi Németország partvidéke fölé repültek. A támadó ellenséges gépek közül kilencet lelőttek. Német repülők az elmúlt éjjel újból bombázták Portsmouth angol kikötőt és a súlyos, valamint leg-súlyosabb bombák rombolásokat és tüzeket okoztak a kikötőben.

Huszonegy óra leforgása alatt 19 hadihajót és 8 kereskedelmi hajót süllyesztettek el a németek

Berlinből jelent a Rador: A német véderőfőparancsnoksága közölte, hogy az elmúlt huszonegy órában 27 ellenséges hajót süllyesztettek el. Ezek közül 19 hadihajó, 8 kereskedelmi hajó. A szóbanforgó hajókat az Indiai-óceánon, a Balti-tengeren, az Atlanti-óceánon és az afrikai partoknál semmisítették meg. TANÁCSKOZÁS A HALDOKLÓ ÁGYÁNÁL Barcelonától jelenti a Rador: Ha a Szovjetunió

nem lenne Sztalin kezében és a vörös hadseregnek tisztán látó vezetői lennének — írja a Prensza című spanyol ujság — akkor a keleti hadjárat már régen befejeződött volna, mert a Szovjetunió nem tudja már elviselni az eddigi területi veszteségeket. A moszkvai tárgyalás — folytatja a lap — inkább úgy tűnik, mint egy haldokló ágyánál való tanácskozás és nem mint egy elhatározó és döntő akció előkészítése.

Ismeretlen tengeralattjárók Svédország partjai közelében

Stockholmból jelenti a Rador: Az Afton Bladet értesülése szerint a svéd haditengerészetnek sikerült három ismeretlen tengeralattjárót elsüllyeszteni az idegen tengeralattjáróknak svéd vizekre való behatolását megakadályozó hadművelet során. Ennek igazolására az Afton Bladet megemlíti, hogy a Lulea nevű svéd hajó megtorpedózása után, valamint július

hónap második felében a svéd haditengerészet egységei tengeralattjárókat vettek észre Svédország partjai közelében. A tengeralattjárókat vizalatti gránátokkal támadták meg és mindannyiszor olajfoltok jelentek meg a tenger felszínén, ezenkívül levegőbuborékokat is észleltek.

Az indiai muzulmánok India kettéosztását kívánják hindu és muzulmán államokra

A Német Távirati Iroda londoni jelentése szerint három napi tanácskozás után az indiai muzulmán liga tanulmányi bizottsága határozati javaslatot fogadott el, mely szerint hajlandó minden olyan javaslatot megvizsgálni, mely az ideiglenes indiai kormány létesítésére irányul, ha az angolok elfogadják azt a feltételt, hogy az indiai muzulmán és hindu állam szétválasszassék.

AFRIKÁBA KÉSZÜLNEK VINNI AZ INDU VEZÉREKET

Stockholmból jelenti a Rador: Indiában nagy izgalmat keltett az a hír, amely szerint az angolok Dél-afrikába akarják száműzni Nehru és Azad hindu nacionalista vezetőket. Az angolok az izgalom megszüntetése érdekében most olyan híreket közölnek, amelyekből megállapítható, hogy nincsen ilyen szándékuk.

Korbáccsal akarják az indusokból a szabadságszeretetet kiűzni

Amszterdamból jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda értesülése szerint Indiában az angol terror nem tudja elfojtani a hinduk szabadságszorgalmát. A brit hírszolgálat Bombayből érkezett jelentése szerint Madrasban újabb véres összetűzések voltak. Egy brit hivatalos jelentés arról számol be, hogy a Kadavani körzetben levő Aki Vidu helységben a lakosság és a brit rendőrség között véres összetűzésre került a sor a kongresszusi párt mellett megnyilvánuló tüntetés alkalmával.

A tömegnek sikerült több hindut kiszabadítani a fogházból. A börtönépületet felgyújtották és a kormányhivatalokat elfoglalták.

Hasonló hírek érkeztek Tikuvandániból is. Palakotában a tömeg összerombolta az áruraktárakat, amelyekben többszáz ezer rupia értékű áru volt. Bimaranban a rendőrség sortűzet adott le a tüntetőkre. Kawanporeban pedig első ízben alkalmazták az újabb bevezetett testi fenyegetést. Az egyik hindut husz korbácsütésre és két évi kényszermunkára ítélték, mert megrongálta a kormányzóság tulajdonát.

Török megállapítás szerint

A bolsevisták aljas és alattomos játékot űztek a nemzetközi szerződésekkel

Isztanbulból jelenti a Rador: A Stefani iroda közli, hogy Abidin Daver török képviselő a Kumhuryet című újságban cikket írt és abban a szovjet szavahihetőségével kapcsolatban rámutat arra, hogy a Szovjetunió milyen alattomos játékot űzött a nemzetközi szerződésekkel. Utal arra, hogy 1931 március 7-én Törökország és a Szovjetunió között szerződés jött létre, amelyben kölcsönösen kötelezték magukat, hogy hat hónappal előbb közlik egymással, ha a két fél közül valamelyik új hadihajó építését kezdi meg a hajóépítő üzemekben. A német csapatok a nikolajevi hajóépítő üzemben egy harmincezer tonnás

épülőfélben levő nagy hadihajót találtak, amelynek építését nem hozták a bolsevisák a török kormány tudomására, bár a bejelentési kötelezettségre vonatkozó egyezmény 1941 október 19-én megjelent a Szovjetunió hivatalos lapjában. Ez is mutatja, hogy a Szovjetunió számára nem jelentett semmit ez a nemzetközi egyezmény, amely inkább azt a célt szolgálta, hogy általa tudomást szereztek a török hadiflotta fejlődéséről. Ugyanakkor azonban a bolsevisták minden előzetes bejelentés nélkül fogták hozzá nagy csatahajók építéséhez.

A vörös diktátor szülőföldje és annak szabadságszerető népei

A kaukázus vidékén — vagyis Kaukázusban — tizenegy millió ember él. Területe tízszer nagyobb Svájcnál és legnagyobb hegyei ezer méterrel magasabbak a legmagasabb svájci hegyeknél.

A tizenegy millió lakosának csupán kicsi törzskéke orosz. Ezek a városokban, valamint a bányavidékeken és a petróleumforrások körül telepedtek le. A tizennyolcadik században az Azovi- és a Kapsi-tengerek között elterülő síkságon, amely a Kaukázus hegység előterében fekszik, még cserkeszek és más kisebb mohamedán vallású népek laktak. Ezeket azonban a cári kormányok elűzték és oroszokat és ukránokat telepítettek a helyükbe.

Kaukázusban sokféle nép és törzs lakik, amelyek egymástól igen különbözők. Kaukázia tehát csak földrajzilag egységes, amennyiben két tenger között szárazföldi hidat alkot. Politikai szempontból Kaukázia csak annyiban egységes, hogy a cárizmus alatt valamennyi népe küzdött az oroszosítás, huszonöt esztendője pedig a bolsevizmus ellen.

A különféle kaukázusi népeknek ezt az egységét a bolsevizmusnak minden terror és propaganda mellett sem sikerült megbontani.

A Kaukázus vidékén négy nagyobb népcsoport él. Ezek: a georgiaiak, az örmények, az aszerbeidzsániak, akiket aszerbeidzsáni törököknek is neveznek és az északkaukázusi hegylakók. Egy-egy népcsoport két és egyharmad, két és fél millió lelket számlál. Van aztán egész sereg kisebb néptörzs, ezek közül a legnagyobb a kurdoké, akik negyvenezer lelket tesznek ki.

Kaukázia északi részének lakosai majdnem valamennyien mohamedánok. Ezt a vallást követik az aszerbeidzsániak is. Ezek azonban — akárcsak a perzsák — a mohamedánok siita felekezetéhez tartoznak. Ezzel szemben a kaukázusi hegylakók, akárcsak a törökországi törökök, a mohamedánizmus sunita felekezetét követik. Valamikor ez a két monamedán felekezet éles ellentétben állott egymással, azonban a bolsevizmus elleni harc félretette velük az ősi ellentéteket és egységesen szálltak mindenkor szembe a bolsevista tanokkal.

A cári uralom arra törekedett, hogy a kaukázusi népeket a haladás legalacsonyabb fokán tartsa. Ezzel szemben a bolsevizmus ugy igyekezett ezeket a maga részére megnyerni, hogy megnyitotta előttük a modern technika minden lehetőségét. Bárha ez a fiatalabb nemzedék számára csábítóan is tetszett.

a szovjetek vallásellenes magatartása mégis visszatartotta őket a bolsevizmustól.

A kaukázusiak ugyanis nagyon ragaszkodnak hitük höz és visszautasítják az istentagadó tanokat. A bolsevisták számos iskolát nyitottak a Kaukázusban, azonban az ottani népek hagyományainak nem felelt meg az, hogy a fiúk és a lányok együtt tanuljanak. Az idősebb lakosság konzervatív magatartásán végül is a bolsevizmus minden ígérete megtört és minden terror is hiábavalónak bizonyult. Fokozta a szovjetrendszer elleni gyűlöletet a földbírtok kollektivizálása is. Tekintettel arra, hogy a kaukázusi népek zárt egységekben élnek, könnyebb is volt számukra az ellenállás. Ezek a népek minden idegen emberrel szemben

bízsze tartózkodást mutatnak és a nem közjük valót nem engedik közel magukhoz, nem lépnek vele érintkezésbe és nem barátkoznak vele.

Az örmények azokon a tájakon laknak, ahol a Szovjetunió, Iran és Törökország határai találkoznak. Azonban a városokban is nagyszámú örmény lakik. Az örmények két nagyobb csoportra oszlanak, az egyiket képezik a kereskedők, akik foglalkozásuknál fogva nem nagyon kedveltek, a másikba a földművesek, pásztrok és kertészek tartoznak, akik szorgalmukkal és ügyességükkel kiütnének.

A cári uralom sok kedvezményben részesítette az örményeket, aminek következtében ezek a többi néptörzs előtt nem voltak valami népszerűek.

Csak a bolsevista uralom alatt, amikor megkezdődött a terrorral és a kollektivizmussal szemben az egységes ellenállás, szüntek meg az ellentétek az örmények és a többi kaukázusi népek között.

A georgiaiak régi kultúrnép és miként az örmények is, keresztények. Hajdanában a bizánci császárság erős befolyása alatt állottak. Georgiának számos természetes szépsége van. Jeles szőlőtermelő ország. A nép karcsu, magas és igen szép, vidámkedélyű. Nyílt lelki és nem komoran zárkózott, mint a mohamedán népek.

Sztalin, a vörös diktátor apai részről georgiai, anyai ágról viszont oszeta. Az oszéták kezdetleges műveltségű hegyi nép, amely rokon a georgiaiakkal és az egyetlen hegyi törzs, amely a keresztény vallást követi. Sztalinban azonban nincsenek meg a georgiaiak jó tulajdonságai. Családi neve Dsugasvili. Ez georgiai nyelven azonban nem jelent acélt, mint a stalin oroszul. Vasércet olvasztásánál a felszínen zavaros hab képződik, amely tisztátalan és azért eltávolítják. Ennek a habnak a neve gorgiai nyelven dsugasvili. A georgiai nép elnyomatásában legnagyobb része volt a szovjeturalom óta éppen Sztalinnak.

1920 május 26-án Georgia magát önálló államnak jelentette ki. Ugyanezt tették Aszerbeidzsán és Örményország is. A három állam szerződést kötött a Szovjetunióval, amely a szerződők függetlenségét elismerte, 1921 január 27-én a Versaillesben tárgyaló hatalmak elismerték Georgia, Aszerbeidzsán és Örményország önállóságát. Ennek ellenére azonban Szovjetországnak néhány hét múlva megszállotta Georgiát és ugyanazt cselekedte Aszerbeidzsánnal és Örményországgal is.

Mindhárom állammal szemben a Szovjetunió szerződésességét követett el és bevonultatta azokra a vörös csapatokat. Georgiában a terrorrendszabályokat maga Sztalin vezette. A huszonöt év óta tartó terrorhulámmok a georgiai nemességet és a felső néposztályt teljesen elsöpörték, a középosztályt pedig súlyosan érintették. Mindez csak egyre inkább növelte a gyűlöletet Moszkva és elsősorban Sztalin ellen.

Stamati Konstantin gróf

Sérült angol hadihajók karavánja

A Német Távirati Iroda gibraltári jelentése szerint a legutóbbi földközítengeri ütközetben résztvevő angol hajók közül egy repülőgéphordozó hajó, két csatahajó és négy torpedóromboló elhagyta Gibraltárt és a Földközi-tenger felé vette útját, egy cirkáló és és egy romboló Angliába indult, hogy ott kijavítsák. Az Illustrions nevű anyahajó és egy cirkáló Gibraltárban maradt, hogy ott javítsák ki.

ARO kert-mozi Arad Tel. 24-45

Ma ALIDA VALLY legs kerültebb filmje

Az első virágzás

Előadá-ok 3, 5, 7-10 és 9-15 órakor

Churchill azzal szépítgeti a végzetes vereséget, hogy az angolok csak „tapasztalatokat akartak gyűjteni”

Berlinből jelenti a Rador iroda munkatársa: Csü-törtökön hivatalos német nyilatkozatot adtak ki, mely megállapítja, hogy az európai brit partraszállási kísérlet rövid időn belül meghiúsult.

Német körökben ma érdekes számadást adtak a kísérletre vonatkozó angol tervekről. Világos, hogy az akciót már jóideje előkészítették és az volt a rendeltetése, hogy megvalósítsa az úgynevezett második arcvonalat.

A newyorki rádió szerdán délután még azt mondta, hogy jelenleg egy óriási katonai hadjárat kezdődött! Az a tény, hogy az angol tartalékerő készen állott a partraszállásra, ha sikerült volna Dieppenél

hidfőt létesíteniök, szintén azt bizonyítja, hogy az angolok fontos akciót kezdeményeztek.

Shamost a brit miniszterelnök a meghiúsult akció láttára, kijelenti, hogy csupán egy nagyszabású kísérletről volt szó és az angolok tapasztalatokat akartak gyűjteni, német részről kijelentik a következőket:

— Ugy Norvégiába, mint Boulognenál és Saint Nazairenél az angoloknak alkalmuk volt elég tapasztalatra szert tenniök a német hadseregek védelmi erejét illetőleg. A valóság az, hogy

a szerdai nap végzetes volt úgy Anglia, mint a Szovjet számára.

Ha az angolok az akció megismétlését óhajtják, ámtessék! — fejeződik be a hivatalos német nyilatkozat.

Emelkedik az ellenséges hadifoglyok száma

A német vezéri főhadiszállásnak pénteken délben kiadott hivatalos jelentése leszögezi, hogy a legújabb megállapítások szerint a dieppei partraszállás alkalmával az ellenség az eddig már jelentett foglyokon kívül még 2025 foglyot veszített, akik közül 517 sebe-

sülten esett fogságba. Az elesett és vízbefullt ellenséges katonák számát még nem lehetett megállapítani. Az ezen hadműveletek közben lelőtt ellenséges repülőgépek száma 112-ről 127-re emelkedett. A német légi-erő vesztesége 37 gépről 35-re csökkent.

A háború „egyik legnehezebb hadművelete”

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A dieppei angol-amerikai inváziós kísérlet összeomlásával kapcsolatban — a newyorki rádió közlése szerint, — Stirling északamerikai ellentengernagy kijelentette az United Press ügynökség munkatársának, hogy

ez a vállalkozás a szövetségesek, főképen az oroszok közszellemének ösztönzésére irányult.

A háború „egyik legnehezebb hadműveletéről” lett volna szó.

A newyorki rádió ismertette a Newyork Times

című lap cikkét is, mely hangsúlyozza, hogy a szóbanforgó támadás Churchill és Roosevelt atlantióceáni nyilatkozatában tett ígéretének beváltását, valamint Churchill moszkvai látogatásának eredményét jelenti.

KANADA SZEREPE

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Mint a brit hírközvetítő szolgálat közli, Mackenzie King, kanadai miniszterelnök rádióbeszédet mondott és a dieppei eseményekkel kapcsolatosan kijelentette, hogy a kanadai nép büszke lehet katonáira, akik a támadás során első vonalban állottak.

Helyszíni tudósítás az angolszász csapatmaradványok hazaérkezéséről

A Német Távirati Iroda stockholmi munkatársa beszámol a Goeteborgs Handels Tidningen című svéd lapnak az angol partokról kapott helyszíni tudósításáról. Az United Press munkatársa az egyik délangliai parti egészségügyi kirendeltségnél szemtanúja volt a dieppei vereség után elmenekült angol csapatok partraszállásának.

— Éjtszaka van, éjfélre jár az idő... — írja — emberek hosszú sora tűnik elő a sötétségből. Hallgatagok és kimerültek. Angol kötelek maradványai, a

mentőállomás felé tartanak. Legtöbbjük arcán, karján és lábán sebesült: a Dieppe elleni támadás fájdalmas nyomait viselik. Soknak az arcáról a rémület tükröződik, a francia földön töltött órák borzalmas emléke. A véres kötszerek és a cafatokban lógó egyenruhák mindennél világosabban beszélnek...

Befejezésül az United Press különtudósítója kijelenti, hogy a dünkircheni kiürítés óta nem látott ilyesmit.

A partraszállás több volt egyszerű kísérletnél

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy spanyol katonai körök véleménye szerint az angoloknak és amerikaiaknak Dieppenél elszenvedett súlyos veszteségei mutatják, hogy a partraszállás több volt egyszerű kísérletnél. Ezt a feltevést megerősíti az tény is, hogy az angolok olyan helységet szemeltek ki a partraszállás céljaira, melynek vidéke siker esetén nagyobb hadműveleteket tett volna lehetővé. A német védelem

kiütően működött és bizonyos, hogy az újabb Dünkirchen Sztalin sürgetésére következett be.

A DIEPEI KISÉRLET FRANCIA HALOTTAI

A francia hírszolgálati iroda jelentése szerint az angolok és amerikaiak partraszállási kísérlete alkalmával huszonöt francia veszítette életét, nyolcvannál többen pedig megsebesültek. Dieppe városában tizenégy volt a halottak száma, akik a bombázás folytán veszítették életüket.

Előre ittak a medve bőrére

A Stefani iroda buenosairesi jelentése szerint a dieppei partraszállás kudarca Amerikában mélyeséges csalódást keltett. Az amerikai közvéleményt előkészítették a második arcvonal megvalósítására és

a lapok már a partraszállás reggelén nagy cikkeiben írták, hogy az angol és amerikai egyesült hadaknak sikerült partra szállni és behatolni francia területre.

Amikor azután kénytelenek voltak a kudarcáról beszámolni, annál nagyobb volt a csalódás.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök tegnap tanácskozott Cunningham angol tengernaggyal. A tanácskozásról nem szivárgott ki semmi, de

úgy tudják, hogy a dieppei kudarc volt a megbeszélések tárgya.

A GYLKOS GÖLYÖZÁPOR HATÁSA

Amszterdamból jelenti a Rador: A kudarcot vallott partraszállással kapcsolatban Allan Humphrei a brit rádió által is közölt cikkében azt írja, hogy az amerikai csapatokat a különböző német fegyverek összpontosított tüze fogadta. A gyilkos gölyösesével szemben a partraszálló csapatok tehetetlenek voltak, mer nem sikerült a német ágyukat elhállgattatni. Humphrei hangsúlyozza, hogy a partraszállási kísérlet elején keletkezett zavarnak az egész hadműveletre kihatása volt.

Kémkedett az angol nagykövetség sajtóirodájának egyik tisztviselője

Izstambulból jelentik: Az itteni olasz konzulátus épülete előtt megfigyeltek egy gyanúsan viselkedő fiatalembert, aki néhány nap óta a konzulátus körül bálkódott. Amikor vonatkozott eltávozni, rendőrt hívtak, aki a fiatalembert bekísérte. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy az angol nagykövetség sajtóirodájának tisztviselője

és le akarta fényképezni az olasz konzulátus épületét.

Megállapították, hogy a német követség épületét is lefényképezte. A fényképezőgépet, a felvételeket elkobozták.

A Stefani iroda közli, hogy az olasz főkonzulátus egyik szolgálója érte tetten azt az idegen férfit, aki a konzulátus épületét és kertjét akarta lefényképezni. Közbelépett erre a főkonzul, aki az idegen átadta a rendőrségnek amely megállapította, hogy Richard Hartnak hívják.

Voronesnél a német katona kiegészíti a municiót

A diplomáciai testület részvéte Horthy István hősi halála alkalmából

Budapestről jelentik: Vitéz nagybányai Horthy István magyar kormányzóhelyettesnek a keleti fronton a bolsevisták elleni harcban szenvedett hősi halála Magyarországon és a külföldön is nagy részvétet keltett. Angelo Rotta budapesti pápai nuncius pénteken délben kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzó előtt és a diplomáciai testület nevében őszinte részvétét fejezte ki. A tragikus halált halt Horthy István felesége éppen utban volt egy Vörös Kereszt vonattal a keleti harctér mögött levő egyik tábori kórház felé, amikor utközben megkapta az értesítést férje hősi haláláról. Erre repülőgépen nyomban visszatért Budapestre.

Hat millió leit sikkasztottak a turnuseverini kikötőmunkások pénzéből

A munkaügyi minisztériumhoz több feljelentés érkezett, amelyek szerint a turnuseverini kikötőmunkások szindikátusánál súlyos visszaélések történtek. A feljelentések alapján elrendelték a vizsgálatot, amelyek során megállapították, hogy a munkások betegpénztári hozzájárulásából elsikkasztottak egy millió 514.000 leit, míg az összpontosítottak alábbiból másfél millió leit sikkasztottak el. Ezenkívül a kikötő munkások béréből jogtalanul kétésfél millió leit vontak le arra a célra, hogy azonszerszámokat és a munka végzéséhez szükséges eszközöket vásároljanak. A vásárolt szerszámok értéke azonban alig tesz ki hatvenezer leit. Az 1939—1942. évi ügykezelés végzői nyugtákat hamisítottak és ezek segítségével követték el a sikkasztásokat. Ezenkívül számos nyugtát és könyvet megsemmisítettek, hogy a sikkasztásokat leplezzék. A vizsgálat eredményét közölték a turnuseverini ügyészséggel.

Aradon keresztények bérelhetik a zsidók által lakott lakásokat

A zsidóktól kisajátított javak ügyeivel foglalkozó aradmegyei bizottság közleményt adott ki, amely a volt zsidó, jelenleg állami tulajdonú képező és zsidók által bérelt lakások, üzlethelyiségek, műhelyek stb. bérbeadására vonatkozik. Kivételt csak a zsidó orvosok, fogorvosok és az 1942 március 23-iki törvény 6-ik szakasza által kivételezett zsidó bérlők képeznek, akiknek bérlménye nem igényelhető. A kiadandó lakások címjegyzékét augusztus 24-én a románosítási központ aradi hivatalában (Episcopiei-utca 2. szám alatt) kifüggesztik és „Kiadó” felírásu tábláskákat tesznek ki a lakások bejáratánál is. A kiadandó lakásokat az érdeklődők csakis a románosítási központ engedélyével tekinthetik meg. A lakást igényelő személyek a készen vásárolható kérvénynyomtatványt szeptember 1 és 15 között nyújthatják be, a lakást pedig szeptember 15 és október 15 között vehetik majd át.

H I R E K

Timisoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
L. Piata Brătianu 3. Telefon: 28-10.
Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama
hirdetőirodájában, Eminescu-utca 3. Telefon: 17-11.
Aradi szerkesztő: Babuczy György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— fél negyed-
évre 530.— fél évre 650.— fél, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hívtársaknak, közhivatalosoknak és közíróknak,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kötszere.

Kicsinyek tanúságtétele

Esik az eső... Nem jó ilyenkor a lucskos utcán járni. Pedig el kellene menni a napközi otthonba, ahol ma van a kicsinyek vizsgálója. Tulajdonképpen nem is vizsga, hanem bizonyoságtétel arról, hogy a napközi otthonban komoly munkát folyik.

A kicsinyek kipirult arccal, peckesen ülnek helyükön, szinte látszik rajtuk, érzik, hogy ők a nap hősei, akiknek kedvéért most összegyűlt a sok néni. Klári néni, akit rajongó szeretettel vesznek körül, kérdez és ők szépen, értelmesen felelnek. Közben szavalnak és vékony hangocskáikkal valósággyal lebecsülik a hallgatóság figyelmét.

Egyszerre arra ébrednek, hogy teljesen benne vagyok a gyermekszoba édes hangulatában, drága mesevilágában. Szinte sajnáltam, mikor egy-egy szám befejeződött. Sajnáltam, mert ugy éreztem, hogy a szereplés után eltűnik a mesevilág varázsa is. A hangulat azonban nem foszlott szét, még akkor sem, mikor elhagytam a gyermekotthont, hanem tovább kísért, fülembe csengtek a gyermekhangok és szívenben karácsonyi hangulat ébredt. Magam-maj vittem az új életre kelt gyermekszoba meleg hangulatát.

Ezt a hangulatot akarom megköszönni Dietrich Klárinak, ak szívelemmel, nagy-nagy szeretettel és önmaga fejlődésévé foglalkozó kis emberpalántákkal, tanítja, neveli őket. Gyenge a közsénet szava mindezt, de bizonyára kárpótolni fog az eredmény, melyet a gyermekotthon kisdudlakói magukról visznek az életbe és a jól végzett, becsületes munka örömtönyújtó elégtétele.

Zay Alice

— Olasz sebesült tisztek üdülése Romániában. Itt mából jelent a Rador: A román nemzetvédelmi miniszter Antonescu Ion tábornagy-államvezető nevében meghívott tíz hadirokkant olasz tiszteket, hogy töltsenek egy hónapot Sibájan. Az üdülésre meghívott olasz tiszteket elindított Románi felé. Elutazásuk alkalmával a Termini pályaudvaron a román román katonái gúnyos üdvözölte őket.

— Az új berlini bolgár követ megérkezése. A berlini követet kinevezett Sagorov Slavco professzor megnevezett a nemzet fővárosba. A pályaudvaron a látóhely Ribbentrop külügyminiszter helyett Ruhe követségi tanácsos és helyettes protokollfőnök fogadta. A pályaudvaron ezenkívül megjelent a bolgár ügyvivő és a követségi titkár vezetésével a követség személyzete.

— A spanyol államfő szemléltja. Madridból jelent a Rador: Franco tábornok, spanyol államfő egy hadihajó fedélzetén Vigobá érkezett. Kíséretében vannak Arrese államtitkár és Moran tengeri nagytengerészeti miniszter.

— A horvát kereskedelmi miniszter Budapestent. Tóth Dragutin dr. horvát kereskedelmi minisztert Budapestre várják, ahol a horvát miniszter megtekintni majd a kiállítását.

Katonáink biztosítják nyugalmunkat, adjaatok számukra mindeat, amitek van.

— Totokorszag szovjetkötve Moszkvában. Amszterdami jelent a Rador: A lit rádió közölte, hogy Jevad Achikaja Törökorszag új nagykövete Kujbisevből Moszkvába utazott, hogy Molotovnak bemutatassa megbízólevelét.

— Megdorgálták a Resita művek vezetését. Bucurestiből jelent a Rador: Tomescu Petru dr. egészségügyi miniszter Resita-resicai látogatása alkalmával megállapította, hogy a Resita-Resica művek munkásságának egészségügyi intézményei sok kívánnivalót mutatnak. A tizenegyszer főnyit munkásságnak csak tizenhat ágvas kórház áll rendelkezésre. Erre a súlyos mulasztásra való tekintettel Antonescu tábornagy-államvezető rendelkezése az üzem és mindazokat akik az utóbbi huszonöt év leforgása alatt az üzemet vezették és hatalmas összegeket vágtak zsebre, nem engedélyezik részesítést. A munkásság egészségügyi helyzetének megjavítása érdekében Antonescu tábornagy-államvezető elrendelte, hogy úszáz kórház építsenek.

A modern háboruban a folyók nem tudják megakadályozni a támadó csapatok előnyomulását

A Donecz, a Timm, az Oskol, a Don, a Kubán! Ismét öt folyó, melyről az utóbbi napok győzelmes hadműveletei során annyi hadijelentés emlékeztet meg. Ezek a nevek méltán csatlakoztak azoknak a folyóátkeléseknek hosszú sorához, melyek örökké emlékeztetnek fognak maradni a hadörténelemben. Nagy hadműveletek terveiben és végrehajtásában a folyók mindig jelentős szerepet töltek be. Ennek ellenére azonban

mégsem jelentenek olyan nehezen leküzdhető akadályokat, mint például a hegyek.

Ezt nem kisebb hadvezér mint Napoleon is világosan kifejezésre juttatta abban az utasításban, mellyel visszavonulása után mostohafiára bízta Németország védelmét: „Tényként kell szem előtt tartanod hogy az ellenség ott és akkor tud átkelni az Elbán, amikor csak akar. Egy folyót még sohasem tartottak olyan akadálynak, mely egy hadsereg előnyomulását néhány napnál többel késleltetni tudja.” Napoleonnak igaza volt. A hadörténelem csakugyan nem ismer esetet, hogy egy akaratéris hadvezért egy folyó hosszú idejig fel tudott volna tartóztatni. Ha Aspern-nél az átkelés nem sikerült egészen, a második próbálkozás Wagran-nál már teljesebb sikerrel járt.

Mindez azonban természetesen nem jelenti, hogy egy átkelés kiterjedése egyszerű művelet lenne. Tuláságosan fájdalmas vezetések nélkül csak jól átgondolt tervezés, megfontolt taktikai és technikai előkészítés és erőlyes végrehajtás esetén sikerül. A szerencse nem mindig ad ép hidakat az ellenség sarkában maradó előcsapatok kezére, mint annyszor Lengyelországban, a nyugati hadjáratban és Szovjet-országban, a műszaki csapatoknak sem mindig sikerül az utolsó pillanatban előtérni az aláaknázott hidak alatt füstölő gyújtósínort. Nem egyszer előfordul, hogy éppen

az üldözők orra előtt repül levegőbe a hid, de még gyakrabban már a légi fejedelmeknek kell megállapítani, hogy az ellenség messze körzetben minden átkelési alkalmatosságot elpusztított.

Egyes esetekben még ilyenkor is megvan a lehetőség az átkelésre, még ha helyenként átsapnak is a hullámok a páncélkocsik fölött, ha a gyalogság a gázlókön nyakig érő vízben kénytelen átgázolni, legtöbnyire azonban mégis csak

a műszaki csapatoknak kell az előfeltételeket megteremténiük.

Az újkor technika ilyenkor szívesen látott segítséget nyújt. A légi térkép már a hely kiválasztásában is értékes szolgálásokat tehet. Ami még hiányzik, azt csapatparancsnokok, vezérkari tisztek és műszaki tisztek megfigyelései pótolják. A repülőjelentések az ellenség elhárítórendszabályairól, csapatmozdulatairól, erőviszonyairól, ütegállásairól és repülőtereiről számolnak be. Ilyen módon a felelős parancsnok átkelési tervét biztos alapokra építheti. Előkészületeit, mint a támadó fegyverek elhelyezését, a messzehordó ágyúk, a mozsarak, könnyű és nehéz gránátvetők

előretolását a felvonulási utak rendbehozását, roham- és tömlősónakok készenléthelyezését, a műszaki oszlopokat és az éjtszaka mindent eltakaró leple védi meg az ellenség folyóórság kémlő szemei elől.

Fontos az előre megállapított pillanatban nyitják meg tüziket a nehéz fegyverek,

néha hosszú tűzérési előkészítésül, máskor csupán rövid tüzrajtaütésre. A harci gépekkel és zuhanó bombázókkal karöltve eipusz itják az ellenség tüzelőállásait és ellenállási fészkeit, használhatatlanná teszik repülőtereinek futópályáit és hangárakat, megbénítják közlekedési és parancskiadási központjait. Az ellenfél szeit lehetőleg gondosan kerülve a nádasban rejtőzködve a hajnali szürkületben vagy mesterséges füst felhők mögött

a vízre siklanak a rohamcsónakok.

Nyílegyenesen száguldanak a hullámokon. A védők pokoli ösztülte egyiküket-másikukat elsüllyesztheti ugyan, többségük azonban mégis célhoz ér. Még mielőtt orruk a parti fővényben megcsikordulna, már ki is ugrálnak belőlük a falaik mögött lapuló rohamcsapatok hogy fegyverrel a kézben megtörjék az ellenség ellenállását is és félig szétlőt kiserődökben, lövészárkokban hevenyszett hidfőállásokat építsenek ki, ezáltal a roham- és tömlősónakok szakadatlanul szállítják az utánpótlást és újabb csapatokat a tisztek partra. A hidfőállás oltalma alatt, melyben mindkét oldalon a páncél- és jégelhárító ütegek is részt vesznek, most már

akadálytalanul folyik az átkelés.

A műszaki csapatok már régen lázas munkában vannak. A magukkal hozott felszerelésből gyorsan összeállítják vagy éppen rendelkezésre álló fatörzsek-ből hevenyszett rögtönzött utajokon további erősítéseket, nehéz fegyvereket és löszert szállítanak a folyóra. A tutajokból csakhamar hidrészek lesznek, a hidrészek néhány óra alatt szilárd hiddá kapcsolódnak össze és nyomban

megindulhatnak a gyalogság oszlopai is.

Ha az ellenség a földről vagy a levegőből akarja ezt a munkát zavarni, a messzehordó ágyúk, a légvédelmi ütegek, vadászpilóták és zuhanóbombázók gondoskodnak arról, hogy minden kárlehetet már csúrában elfojtsanak. A műszaki hadihídja rendszerint nem hosszúéletű. Külön hidépítőcsapatok állnak munkába, hogy az ellenségtől szétbombolt hidakat nyomban újbomb állítsák. Ejt nappalá téve fáradhatatlanul dolgoznak és munkájuk befejeztével még

a műszakiaknak is segítenek a hadihidak és más alkatrészek kocsirakásában,

mert mindegyik másútt is nagy szükség van.

Ez a kép azonban nem minden esetre érvényes sémá. A vizállás, a folyó sebessége, a partalakulás, az ellenség ereje és felkészültsége mindig módosíthatja a helyzetet, a jól kiképzett műszaki csapatokra támaszkodó parancsnok azonban mindig megtalálja a módját, hogy miképpen oldhatja meg feladatát a leggyorsabban és a legbiztosabban. (MN)

— A Timisoara-Temesvár Romániai görög katolikus egyházközség templombúcsuja augusztus 23-án, vasárnap lesz. A búcsúünnepség Pop Eugen dr. főpolgármester védnöksége alatt este hét órakor kezdődik a Botsheller-féle vendéglőben, ahol karókékből, szavajók-ból, vigjátékokból álló műsort bonyolítanak le. Ezenkívül tánc és más szórakozás lesz. Az ifjúság által rendezett ünnepségre a belépés tetszés szerinti. A tisztá jövedelme a templomépítési alap javára fordítják. Az ünnepségen résztvevő községeknek rendelkezésre állanak este tíz és tizenkét óra között a városi autóbuszok.

— Megemmisített kávé. A braziliai kereskedelmi miniszterium elrendelte hetvenötezer szák kávé megemmisítését, hogy a világcpi árak csökkenését elkerüljék.

— Régészeti ásatások. Capalna község közelében régészeti ásatások folynak egy régi dák vár feltárására. A munkálatok eredményesen folynak és a leleteket az Alba Iulia-gyalafehérvári muzeumba szállítják.

— Kilakoltatják és táborba utadják a zsidókat, akik megakadályozták lakásaik megtekintését. Bucurestiből jelentik: A románosítási államtitkárság több bucuresti zsidó ellen azonnali kilakoltatást rendelt el mivel kisajátított házaiban laktak, megakadályozták kiadó lakásaiknak az érdeklődők által történő megtekintését, illetve a kiadási hirdetményeket elváltoltatták. Az államtitkárság közli, hogy minden ilyen esetben kilakoltatják az illető zsidó bérlőt és javaslatot tesznek táborba utadására.

URANIA sláger-film-színház, Arad URANIA
Telefon 12-32. E óadások 3, 5, 7:15 és 9:30

Ne muld az el megnézni az 1:42. év legnagyobb történelmi filmjét, amely felülmulja a „Vaskoronát” is.

GINO CERVI, ELISA CEGANI
A KARD KIRÁLYA

ONC-F-LM

ONC-FILM

— **ELŐFIZETŐINKHÖZ.** Felkérjük azon előfizetőinket, akik előfizetési díjuk beküldésével hátralékban vannak, hogy azt postafordultával kiadóhivatalunknak beküldeni sziveskedjenek. A papír hatósági ára újból emelkedett és nem vagyunk abban a helyzetben, hogy hónapokig hitelezhesük az előfizetési díjat. A papír- és a nyomdaárak emelkedése valószínűleg szükségessé teszi, hogy az előfizetési díjat is emeljünk a közeljövőben. Annál inkább érdeke minden előfizetőnek az előfizetés rendezése, mert a díjemelés nem fog vonatkozni arra az időre, melyre a lapáremelés előtt a befizetés megtörtént.

— **Német főbiztos és olasz tábornok megbeszélései.** Lajbachból jelentik, hogy a német főbiztos meglátogatta azokat a vidékeket, ahol a legutóbbi időben a bandák elleni harcok folytak. Megbeszélést folytatott az ott állomásozó olasz hadtest parancsnokával is és lelkesítő beszédet intézett a katonákhoz.

— **Mozgósítottak családtagjainak illetménye.** A Timișoara-temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíj-osztálya közli, hogy a mozgósítottak által családtagjaiknak fizetendő augusztusi illetmények, valamint a hátralékok kiutalása a következő sorrendben történik: 1—300. sorszámú könyvek tulajdonosai részére augusztus 24-én, 301—600 augusztus 25-én, 601—900 augusztus 26-án, 901—1200 augusztus 27-én és 1201—1500 augusztus 28-án. Akik nem jelentkeznek a megjelölt napon, csak a jövő hónapban juthatnak hozzá illetményükhöz.

— **Új rendőrtörnök Lupeni-Lupényban.** Devai tudósítónk jelenti: Ionescu Ion rendőrszót, aki eddig Tarnaveni-Dicsőszentmártonban vezette hasonló minőségben a rendőrséget, a Lupeni-lupényi rendőrség főnökévé kinevezték.

— **Adományok.** A Timișoara-temesvári dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára, az intézet vezetőségéhez, újabban az alábbi adományok folytak be: I. N. 1000 lei, M. E. 500 lei, N. N. 300 lei, P. M. 500 lei, Szent Antal nevében (Orsováról) 500 lei. — A tíddobajos áruvályi számára lapunk kiadóhivatalában M. R. 100 lei, Klein Paula Lugoj-Lugos 100 lei és egyik olvasónk a Szűz Anya nevében 100 lei adományozott. — A nővérét és fiát eltartó özvegyasszony számára lapunk kiadóhivatalában 250 lei adományoztak.

— **Két haláleset egyazon családban.** Timișoara-Temesvárott most temették Tilger Józsefné született Vidacs Etelka 46 éves mehalai lakosnő. Az elhunytak édesatyja, Vidacs Imre 75 éves betegségyelző pénztári nyugdíjas már hosszabb ideje szélütött, beteg volt. Leánya halálát annyira szívére vette, hogy a temetés követő napon, pénteken reggel meghalt.

— **Tiltott aranykereskedelem.** Devai tudósítónk jelenti: A Hunedoara-hunyadmegyei Dealu Mare községben házkutatást tartottak Gherman Toader Iuj Ioachim nevű lakosnál és ennek során 44.66 gram tisztá aranyat, 196 gram higanyt, valamint aranyfeldolgozásra alkalmas eszközöket találtak. Gherman már régen gyanúsították tiltott aranykereskedelemmel. Atkísérték az ügyészségre.

— **Gyilkoltak a dinnyecsalvajok.** Barladi jelentés szerint Dealu Mare községben éjszaka idején ismeretlen tettesek dinnyelopás közben megtámadták Rusu Gheorghe husz éves dinnyecsószát és egy revolverlövéllel leterítették. A gyilkosok után nyomoz a csendőrség.

— **Órárt lopott,** Herbei Sofia, a Timișoara-temesvári kórház alkalmazottja a rendőrségnél átadott egy Grozavescu Ioan nevű embert, aki ellopta 5000 lei értékű óráját.

Az osztálysorsjáték ötödik osztálya tizedik napi húzásának eredménye

Bucurestből jelentik: Az osztálysorsjáték ötödik osztálya tizedik napi húzásán a következő számnok nyertek nagyobb összegeket:
Százezer lejt nyert a 10942 és 64220 számú sorsjegy.

Hatvanezer lejt nyert a 9737 számú sorsjegy.
Ötvenezer lejt nyert a 49594 49786 és 67262 számú sorsjegy.
Negyvenezer lejt nyert a 31657 24137 és 55060 számú sorsjegy.
Huszonöt ezer lejt nyert az 52104 29828 20608 62753 36138 50536 19989 és 71660 számú sorsjegy.
Huszezer lejt nyert a 14138 31315 40955 47905 76676 72152 67936 56283 232 33443 22856 21348 21448 57861 75752 37222 és 48004 számú sorsjegy.
Tizenöt ezer lejt a 67855 69314 46779 78131 70593 26045 33546 45465 54389 45299 14652 22151 42977 95926 45245 és 14638 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenként tízezer lejes és hatezer lejes nyereményre. A húzás tovább folyik. Számhibákért nem vállalunk felelősséget.

Iskoláink kapunyitása

A piarista liceumban

Timișoara-Temesvárott a II—VIII. osztályos tanulók beiratása augusztus 25—31 között történik a keresztlevel, születési, állampolgársági, iskolai, újraltatási és háborús munkaszolgálati bizonyítvány alapján. Akik augusztus 31-ig be nem iratkoznak, az elveszti helyét. Beiratási díj 800 lei, évi tandíj 8000 lei, amelyből 2000 lejt a beiratkozáskor feltétlenül fizetni kell. Szeptember 1-én, kedden 8 órakor kezdődik a javító és kiegészítő vizsga tárgyakonként 100 lei vizsgadíjjal. Szeptember 3-án, csütörtökön 8 órakor az első osztályos felvételi vizsga a román nyelvből és a számtanból 210 lei vizsgadíj lefizetése után. Ugyanaznap délután 3 órakor lesz az I. osztályos tanulók általános beírása a vizsgaeredmény alapján. Szeptember 4-én kezdődik az V. osztályos felvételi vizsga, vizsgadíj 310 lei. A liceummal egybekötött internátusban az évi ellátási összesen 35.000 lei és még a természetben fizetendő járulékok; mindezekről tájékoztatást szíve-

sen küld a Piarista Internátus Igazgatósága, Timișoara-Temesvár, I., Str. Venetia 6.

A Notre Dame

iskolanövérkek Timișoara-temesvári középiskolában — mint már megirtuk — a beírások augusztus 25. és 31-ike között lesznek. A felvételi vizsgákat az első osztályba szeptember elsején tartják, míg az első osztályba való beiratkozás szeptember 2-án lesz. A javítóvizsgálatokra szeptember 3-án kerül a sor. A felvételi vizsgák a ötödik osztályba szeptember 4. és 5-én lesznek, míg a beírás az ötödik osztályba szeptember 8-án történik. Ugyanakkor iratkoznak be a bentlakó növendékek is. Az iskolaév szeptember 9-én kezdődik.

Az iskolánövérkek aradi intézetében a beírások az alábbi sorrendben történnek: a leánygimnáziumban augusztus 25—31, között, az elemi leányiskolában és óvodában szeptember 1—4. között, délelőtti 8—12 délután pedig 3—5 óra között. Javító és felvételi vizsgák szeptember elsején reggel 8 órakor.

A japánok megsemmisítettek egy kínai hadtestet

Tokióból jelenti a Rador: A Domej ügynökség közli, hogy a csungkingi kormány huszonhetedik hadtestét a Chan és Honan tartományok között a Tai-Taihang helységtől délre teljesen megsemmisítették. A japán csapatok nagymennyiségű fegyvert zsákmányoltak.

Tokióból jelenti a Rador: A japán császár rendkívüli kihallgatáson fogadta az Amerikából visszatért és a Nomura valamint Kurusu nagykövetekeket vezetésével megjelent japán diplomatákat, akik részletesen beszámoltak a Washingtonban, Kanadában, Columbiában, Peruban, Mexikóban és a Panama köztársaságban folytatott tárgyalásokról. A nagykövetekeket és a diplomatákat családjaikkal együtt azután a japán császárné is kihallgatáson fogadta.

— **Katalmas ciklon pusztítása.** Rómából jelenti a Rador: A columbijai Santa Maria körzetben és Orizuega környékén hatalmas ciklon nagy pusztítást okozott. Számos ember meghalt. Az orkán az épületeket megrongálta és egy ültetvényt, amelynek 700.000 fája volt, teljesen megsemmisített.

— **A zsidók egyelőre bármelyik péknél vásárolhatnak kenyert.** Timișoara-Temesvár város közelítási hivatala közli, hogy további intézkedésig a zsidók bármelyik péknél vásárolhatják a kenyeret, 30 lejes árban. A pékek kötelessége az átvonalozott, tehát zsidóknak szóló kenyérgyegyeket az 59. számú jegytől kezdve külön lapon kimutatásba venni beszállítatni és az illetékes kerületi állami adóhivatalban minden egyes jegy után 8 lejt beszállítatni. Tíven értelemben megváltoztatja, illetve hatályon kívül helyezi a város a 26. számú rendeletének első és 5. pontját, amely meghatározza, hogy melyik péknél vásárolhatnak kenyert a zsidók.

— **Anyakönyvi hírek.** A Timișoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Ferencz József kereskedő fia Vilmos, Stüber Antal szabó fia Emil. Meghaltak: Barna József 76 éves földműves, Messer Rozália 22 éves.

Mozi

Szombaton augusztus 22-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Az első virágzás. Corso: A sors forgatagában (olasz film). Forum: A császárnő kegyence (német film). Uránia: A kard királya (olasz film).

Nyáron is nagy filmeket játszik. Telefon 20-10. Városunk egyedüli jól szellőztetett, kellemesen hűvös terme. Előadások 5. 7. 15. 30. 3. kor matiné 30 lei egységes helyárral

FORUM-MOZI ARAD

HOLNAP PREMIER!

A kaliforniai Robin Hood izgas mas é etregénye, szerelmek, bravúrja, bujdosása és győzelmei

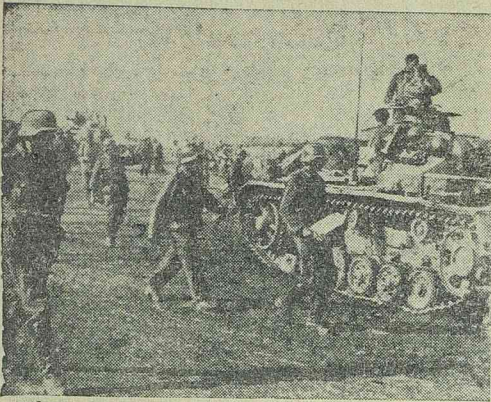
A hölgy és a bandita

c. mű szenzációs cowboy filmben — A főszerepben
CESAR ROMERO, MARJOIRE WEAVER

Ma visszavonhatatlanul utódjára

A cárnő kegyence

A főszerepben: **O. Tschechowa, Willi Eichberger, Adele Sandrock**

Német gyalogság és páncélosok előnyomulása a keleti harctéren

MELY HATÓSÁGOK ALLIJÁK KI AZ UTAZÁSI ENGEDÉLYEKET. Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság megállapította, hogy az állomási jegypénztárak több esetben olyan utazási engedélyek ellenében szolgáltatnak ki jegyet, amelyeket nem illetékes hatóságok állítottak ki. Ezzel kapcsolatban közlik, hogy az alábbi hatóságoknak áll jogukban vasúti utazási engedélyt kiállítani: A belügyminisztérium részéről Bucurestiben a rendőrprefektúra a kerületi rendőrállomások útján, városokban a rendőrség, járási székhelyeken a szolgabíró, falvakon a csendőrség; a nagyvezérkar szállítási osztálya a számára fentartott esetekben, a bucuresti vasúti felügyelőség mellett nagyvezérkari megbízott a fővárosi tényleges vasúti alkalmazottak részére, a vasúti vezérigazgatóság a nagyvezérkar szállítási osztálya által meghatározott feltételek mellett és végül a dnyeszterentuli tartomány kormányzósága.

— Elhunyt nyugalmazott tanító, Nikora János nyugalmazott tanító nyolcvanhat éves korában Tarnaveniben-Dicsőszentmártonban meghalt. Az elhunyt előzőkeny, barátságos modora folytán mindenütt nagy tiszteletnek örvendett. Örvényen kívül leánya, veje és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét közepette ment végbe.

— Isztanbulban korlátozták a benzinfogyasztást. Isztanbulban a személy és tehergépkocsik számára engedélyezett benzinnemennyiséget átmenetileg ötven százalékkal csökkentették.

— Orvosi hír. Dr. Kovács Ernő szülész-nőorvos átmenetileg rendel: Timișoara-Temesvár, II., 3 August-utca 8. alatt, délelőtt 11—1-gig, délután 6—8-gig. Telefon 42-95, vagy 43-19. (Medic evreu.)

— Cukorosztás Devan. A 4-es számú cukorjegy alapján mindenki annál a kereskedőnél, ahol beiratkozott, július és augusztus hónapra egyézfél kilogram cukrot kap.

— Arab hivatalos nyelv Egyiptomban. A Német Távirati Iroda jelentése szerint Faruk egyiptomi király rendeletet írt alá, melynek értelmében az Egyiptom területén állandó lakhellyel bíró idegen kereskedők a jövőben kötelesek belföldi levelezésükben az arab nyelvet használni és az üzleti könyveket sem szabad semmiféle idegen nyelven vezetni. A rendelet ellen vétőket pénzbírsággal sújtják.

— Letartóztatott francia terroristák. A Német Távirati Iroda jelentése szerint Párisban letartóztatott két terroristát. Az egyikről kihallgatása alkalmával kiderült, hogy ő gyilkolta meg Doriot pártjának egyik megyei főtitkárát.

— Egy millió értékű hajtósíjait loptak Craiovából jelentik, hogy ismeretlen tettesek behatoltak a Preamba községben levő fűrésztelepre és egy millió értékű hajtósíjait loptak el. A csendőrség több gyanúsítottat letartóztatott.

— Aradi anyakönyvi hírek. Az aradi római katolikus, református és evangélikus egyházakban augusztus elseje és 15 között az alábbi születéseket házasságkötéseket és halálozásokat jegyezték be: Születtek: Tóth István földműves fia, Isván; Schneider Ferenc faesztergályos fia, Ferenc; Fasbinder Gyula Kovács fia; Tjllinger Péter géplakatos fia, László; Schork Ferenc kereskedő leánya, Mária; Katona Lajos hentes leánya, Julianna; Kelemen Julianna fia, Kálmán; Czerner Erzsébet és Török Károly. Házasságot kötöttek: Könyvi Sándor és Báthori Margit, Siklován István szabó és Roxin Valéria, Király Zoltán villanyzerelő és Petzer Ilona. Meghaltak: Plej József 79 éves, özv. Wesspecher Józsefné 83 éves, Fekete Árpád 73 éves, özv. Ehek Istvánné 74, Tolnai György 33 éves, Hanz Ferenc 48 éves, Bakóczy Mihály 71 éves, Schmatzer Béla 56 éves, Zetyik István 34 éves, Podach Agostonné 70 éves, özv. Szűcs Istvánné 65 éves, Rajki József 54 éves, Gulyás Ferenc 38 éves, Nagy Károly 47 éves, Bakos Károly 81 éves, Adorján István 54 éves, Béke Henrik 59 éves és Szikora András 53 éves.

A feminizmus büne

A házasságtól és anyaságtól való menekülés Anglia elnéptelenedéséhez vezet

Már jóval a háboru kitörése előtt sokszor volt kénytelen az angol sajtó és rádió az aggodalom hangján rámutatni a születések számának állandó csökkenésére, melynek veszedelmét csak még jobban kiemelte az a siker, melyet éppen a már ellenségnek tekintett tekintélyállamok mutathattak fel népesedéspolitikájuk terén. A kérdés az utóbbi hónapokban ismét sokszor foglalkoztatta az angol közvéleményt és ez egészen természetes is: hiszen szoros kapcsolatban van azzal az aggodalommal, hogy nem visel-e kilátástalan háborút Anglia, ha jövőjét a népesedés terén mutaközlő aggasztó jelenségek veszélyeztetik.

A „Population Investigation Committee” becslése szerint abban az esetben, ha a születések és halálozások arányában nem következik be változás, Nagybritannia lakossága a legközelebbi négy évtized alatt 36 millióra, egy évszázad alatt pedig 20 millióra fog csökkenni.

Am a közvélemény széles körei még ezt a becslést is túl derületónak tartják és attól félnek, hogy az anyaország lakosságának száma száz év alatt 15, esetleg csak 10 millióra fog csökkenni.

Ezek a nyugtalanító jóslások arra késztették az angol kormányt, hogy 1942 május 20-án külön Fehér könyvben forduljon szembe az általános pesszimizmussal. Az angol kormány az említett becslésektől eltérőleg 1951—1961 között a születések számának némi emelkedésével számol, majd 1971-ig a helyzet állandósulásával és csak ezután várja az arányszám újabb megromlását, azonban nem hiszi, hogy ez a romlás lényegesen meghaladná a most uralkodó irányzatot.

Ez a hivatalos állásfoglalás azonban nem hozta meg a kívánt megnyugvást és neves tudósok és közírók hangsúlyozzák, hogy

a kormány felfogása csak abban az esetben lehetne indokolt, ha gondoskodnék megfelelő szociális reformokról.

Ezek sorában a legtöbben mindenekelőtt az angol nagyvárosokban meghonosodott magas lakbérek, gáz- és vízidíjak csökkenését, továbbá az áramszolgáltatás olcsóbbítását kívánják. — Angliában a közművek tudvalevőleg magánkézben vannak — de nem hiányoznak azok a hangok sem, melyek arra figyelmeztetik az angol házaspárokat, hogy kutyák helyett inkább gyerekekre tartogassák szeretetüket. Az angol népesedési helyzet állandó romlásának legérdekesebb és valószínűleg legmélyrehatóbb indoklása azonban az ismert angol írónak és Nietzsche-fordítónak, A. M. Ludovicinek köszönhető, aki a baj végső gyökerét az Angliában annyira elterjedt feminizmusban látja. „Liberalizmus és feminizmus” című munkájában ezeket írja:

„A feminizmusnak a modern Angliában betöltött

tölt szerepét és helyzetét csak akkor érthetjük meg, ha mint az angol liberalizmus két leghatalmasabb gyökerének eredményét tekintjük; az egyik az egyenlőség követelése, a másik a test-puritan megvetése és elhanyagolása... Az egyik testi és szellemi degenerációhoz vezetett, a másik pedig azt eredményezte, hogy a nők az élet minden területén, a kereskedelemben és iparban, a tudományban és sportban, a képviselőházban és igazságszolgáltatásban, sőt a rendőrség kebelén belül is egyenrangúságot vívtak ki maguknak. Ennek a helyzetnek az lett az eredménye, hogy

a házasságtól és anyaságtól való menekülés minden feminista országban nyílt törekvés lett.

Abból az alapelemből kiindulva, hogy az egyenlőségre való tekintettel a nőnek mindarra joga van, amire a férfinak.

Angliában a késői házasság vagy a házasság teljes elkerülése éppennyi szabály lett, mint az egy- vagy kétyermekecs rendszer, vagy gyermektelenség.

E szabály alól a vagyonos osztályokban és a dolgozó nép rétegeiben egyaránt csak nagyon kevés kivétel van.

Különböző tudományos és gazdasági tényezők támogatásával ez a fejlődés majdnem általános jelenséggé vált és különböző betegségek nagymérvű elterjedésén kívül a születések számának lényeges csökkenését vonta maga után. A születésszabályozás erőteljes ajánlásával a nő késői házassodásával és a gyermekek számának a végsőkig való korlátozásával a feminista mozgalom a nagy családok problémáját teljesen hamis alapokon kiindulva próbálta megoldani. Ha ehelyett a gazdasági viszonyok javítása és a családfenntartási költségek csökkentése útján a korábbi házasságkötések lehetőségét és a gyermekek számának emelését támogatta volna és nem törekedett volna, hogy a gazdasági szükségsszerűség ürügyével módot teremjen a nőknek a házasságtól és anyaságtól való megszabadulásra, kétségtelenül olyan eredményeket érhetett volna el, melyek nemcsak az államot ajándékozták volna meg a születések számának egészséges gyarapodásával hanem magukat

a nőket is megkímélhették volna a természetellenes és kimerítő élet borzalmas következményeitől...'

Ezekhez a megállapításokhoz nincs sok hozzátennivaló. A baj gyökerei az angol társadalom legmélyebb alapjaiban fekszenek, kijátszhatatlan az egész angol társadalmi rendszer legmesszebbmenő, a szó szoros értelmében forradalmi átszervezése nélkül bájos lenne elképzelni. (MN)

— Amerikai politikai vigéc útiterve. Amszterdamból jelenti a Kador: A brit hírszolgálat Washingtoni elcsúszése szerint Wendell Willkie kijelentette, hogy néhány hét múlva a Szovjetunióba és a Közel-keletre szándékozik utazni. Ezzel kapcsolatban közölte azt is, hogy Willkie tárgyalásokat kíván folytatni Sztalinnal is. Wendell Willkie hangoztatta, hogy az amerikai elnök „bizonyos” megbízatást akar neki adni. Ugy vélem — mondotta — hogy Amerikának szorosban együtt kell működni a Szovjetunióval. Teljes egészében meg akarom ismerni a Szovjetuniót és érintkezésbe akarok lépni vezetőivel. Wendell Willkie tervezett utazásával kapcsolatban csütörtökön megbeszéléseket folytatott Cordell Hullal és Litvinovval, a Szovjetunió washingtoni nagykövetével.

— Öngyilkosság. Szakács János hevenyét éves Vanatori-Vadásd közönségbeli gazdálkodó Német Ferenc kertjében egy fára felakasztotta magát. Tetét nyomorúsága miatt követte el.

— Jogtalanul állatorvosi gyakorlatot folytatott. Devai tudósítónk jelenti: A Hunedoara-hunyad-megyei Lingina község csendőrsége őrizetbe vette és a devai ügyészségre kísérte Gaspar Toma községbeli lakost, mert jogtalanul állatorvosi gyakorlatot folytatott.

— Öccse segítségére sietett, mellette lejte halálát. Egy targuiui timárműhely udvarán megrendítő keletős szerencsétlenség történt. A kut szivattyuja ejromlott mire Bratu Dumitru 16 éves inas kötélhágcsón teereszkedett a mély kutba, hogy megnézze, mi a hiba. A kut mélyén, az ott fejlődött gázok megölték. Ugyanez lett a sorsa huszéves bátyjának, Bratu Constantinak is, aki testvérét meg akarta menteni. A két fiatalember holttestét a tűzoltók hozták felszínre.

— Földcsuszamlás Spanyolországban. Madridból jelenti a Kador: A Madrid—Barcelona vasútvonalon, Pin de Ebro és Fuentes között, az esőzések következtében történt földcsuszamlás miatt megszakadt a forgalom. Az ország északi része felé közlekedő gyorsvonatok több óras késést szenvedtek, a francia vonatokhoz már nem kaphattak csatlakozást.

— 17 lej a kenyér ára Devan. A devai városvezetőség rendeletileg a félkilogramos kenyér árát 17 leiben állapította meg.

— Balesetet akadályozott meg — egy másik okozott. Bucurestiben az egyik teherautó ötezer kiló cmenttel megrakodva a Ziduri-utcában haladt, amikor egy négy éves leány szaladt át hirtelen az utasiten. A gépkocsi vezetője el akarta kerülni a szerencsétlenséget és hirtelen balra rántotta át a kormányt. Toace Florea munkás, aki a gépkocsin volt, a hirtelen kanyarodó következtében kiesett a gépkocsiból és a hátsó kerék alá került, amely megölte.

Ügyeletes gyógyszertárak

Szombaton, augusztus 22-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Strelcovsky (volt Kain, Avram Jancu-tér) és Danciu (a nagykörházszal szemben).

Szombaton, augusztus 22-én Timișoara-Temesvárott a következő gyógyszertárak tartanak ügyeletes szolgálatot. Belváros: Hügel (Libertatii-tér), Gyárváros: Jahner R. (Stefan cel Mare utca), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut), Józsefváros: Gotteróarm (Vacarescu utca), Mehálában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalum az Eremici gyógyszertár.

SPORTSEMÉNYEK

Szeptember hatodikán kezdődnek a labdarúgó mérkőzések a Hősök Kupájáért

A Hősök Kupájáért szeptember első vasárnapján kezdődnek a labdarúgó mérkőzések. A meghívott egyesületek három csoportban vesznek részt a küzdelemben. A nyugati csoportban a Ripensia, UDR, SSMR, az

aradi, Gloria, a bradi Mica, a Timișoara-temesvári CFR, a Lugoj-lugosi Vulturi és az aradi Crisana CFR vesznek részt.

A francia hivatásos labdarúgás új rendje

Ismertettük annak idején azokat az intézkedéseket, amelyeket Borotra, az összeomlás után kinevezett sportvezér a francia labdarúgásban megírt a hivatásos labdarúgás elünte-ésére. Borotra azóta már el távozott erről a helyről és utóda, Pascot ezredes már gyakorlatisabb kézzel nyult ehhez a nagy kérdéshez. Pascot ezzel kapcsolatban többek között ezeket mondotta:

— Az én szememben a hivatásos játékos elsőosztályú sportoló. Azt akarom, hogy újra visszanyerje értékét. A sportbarátok tömege nekem ad majd igazat ebben.

A most következő bajnoki évben tehát újra pojárjogot nyer a labdarúgásban a hivatásos játékosok rendszere. Csak két kikötést tett Pascot:

1. Egy csapatban legfeljebb hét hivatásos játékos kaphat helyet, négynek amatőrnek kell lennie.
2. Csak olyan egyesület tarthat hivatásos játékosokat,

amelyeknek legalább 10 (tíz) amatőr csapata van. Ezzel szemben megszorítják a hivatásos labdarúgók vándorlását.

A most meginduló bajnokságot újra két részben bonyolítja: je: 16—16 egyesület vesz részt a megszállt, illetve a meg nem szállt zónában. A megszállt rész csoportjának résztvevői: Ojmpique Lille, Fives, Excelsior, Roubaix, Lens, Amiens, Rouen, Le Havre, Stade Français, Racing Paris, Red Star Paris, Reims, Rennes Girondins Bordeaux, Sochaux, Le Mans és Troyes. A bajnoki címet az elmúlt évben a Reims szerzte meg. Az utolsó két egyesület a két újonc.

A meg nem szállt zónában már nehezebb volt 16 jóképességű csapatot összehozni. A régiók: Nizza, Cannes, Ojmpique, Marseille, Alas Nimes, Montpellier, Sète, Toulouse, S. Étienne. A hét újonc: Annecy, Lyon, Avignon, Clermont-Ferrand, Brives, Grenoble, Perpignan.

ROMÁN—SZLOVÁK ATLÉTIKAI VIADAL

Pozsonyban vasárnap román—szlovák atlétikai verseny lesz, amelyen a Boroszlóban résztvevő román atlétacsoprt indul. A román atléták csoportját még néhány versenyzővel kiegészítik, akik vilószínűleg repülőgépen utaznak Pozsonyba.

Sport hírek mindenfelől

Osloban szeptember 5—6-án nemzetközi atlétikai viadalt rendeznek, amelynek résztvevői a németek és az északi államok atlétái.

Helsinki-ben Vainio 68.22 métert dobott gerelylyel.

Magyarországon a nemzeti gyász miatt a labdarúgó bajnokság Szent István napi rajtja elhalasztódott.

Kattowitzban a német öklözők nagy győzelmet arattak és 15:1 arányban verték ellenfeleiket.

Genfben Haghin a hármassugrásban 13.75 m-es eredménnyel győzött.

A portugál kormány elhatározta, hogy számos külföldi példából okulva, a közoktatásiügyi miniszterium felügyelete alatt az ifjúság testneveléséről gondoskodó szervezetet létesít, melynek élére országos sportvezetőt állítanak.

Sport-Foto-Optic
A legelőőbb sportcikkek és azok javítása

A. M. Mülley-nél

Timișoara I., Str. Solderer 11
Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10. Telefon 10-19

KÖZGAZDASÁG

Az újságpapír árának emelése

Bucurestiből jelenti a Rador: illetékes hatóságok jóváhagyták a napilapok és időszaki sajtótermékek nyomtatására szolgáló rotációs géppapír tizenkét százalékkal való emelését. A többi papírfélek ára az ed-

digiekhez képest huszonhárom százalékkal növekszik. Ezzel egyidejűleg engedélyezték a papírgyártásnál használatos cellulóze árának emelését is. Az új árak életbelépésére nézve miniszteri rendelettel döntenek.

Közvetlen román—bolgár áruszállítási díjszabás. Augusztus 15-én a közvetlen román—bolgár árutorgalomban a bolgár—román viszonylatban életbe lépett a faolajra, gáphulladékra, rongyra és oszkarétre vonatkozó rész. Román—bolgár viszonylatban a karbidot, papírt, tengelyt, Ferrékrafót és résztömböket érintő rész lépett életbe.

Mosószáppan-kereskedelem jövedelmezőségi arányszama. A központi adóügyi bizottság 1209/1942. számú döntvényében a mosószáppan kicsinybeni eladásának a jövedelmezőségi arányszámok közé való beiktatásával kapcsolatban kimondotta, hogy miután ez rendszerint a fűszer- és gyarmatárkereskedelem keretében történik, az 1942—43. köl ségvetési évre a jövedelmezőségi arányszám-táblázat 125. te tele alá tartozik. A megállapított arányszám hét százalé-

A dohányjövédék július havi bevétele. Az állami egyedárusítás igazgatóságának közlése szerint a július hónapi bevételek elértek az 1.784.810.000 leit, ami 15.77 százalékkal haladja meg az előirányzott összeget. A múlt év azonos hónapjával szemben az emelkedés összességére 934.259.820 lei, ami százalékban kifejezve 109.84 százalék. Ebből 104.5 százalékos a dohánynemű bevételek növekedése. Júliusban, dohányneműből 1.683.000.000 leit vételeztek be, 67.508.129 leit többet, mint június hónapban. A változás a készítmények mennyiségének 13,8 százalékkal való növekedésének, valamint az árak 72 százalékkal való emelésének tulajdonítható

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vétel, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

Ujból működnek a mezőgazdasági kamarák mellett tanácsok. A mezőgazdasági kamarák szervezéséről szóló törvény minden kamarát mellett tanácsot létesített. A tanácsok működését annak idején miniszteri rendelettel felfüggesztették. Pana Aurelian földművelésügyi miniszter most kiadott rendeletében intézkedett, hogy ezek a tanácsok ismét megkezdjék működésüket.

Vámolási, szállítási és árubevallási szaktanfolyam. A Timișoara-temesvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a hirdett vámolási, szállítási és árubevallási szaktanfolyamra való jelentkezési határidőt augusztus 27-ig meghosszabbították. A négyhónapos tanfolyamra, amely a kamara helyiségében lesz, kereskedelmi iskolai, illetve kereskedelmi vagy elméleti liceumi végzettséggel lehet jelentkezni. A költségeket a legalacsonyabban számolják. A kérvényeket az érdekeltek a kamara titkári hivatalába adják be, feltüntetve a nevet, tanulmányi végzettséget, foglalkozást, állampolgárságot és etajkai számozást. A kamara ezuttal ismét felhívja a zsidók mellett román alkalmozottak figyelmét (dublanti), hogy a tanfolyam alkalmuk lesz szakkezettségüket ötkettesíteni. Eleget dő jelentkező esetén a lakók nélküli megteszik a jelentkezési tanfolyam engedélyezésére.

Határidő napló

AUGUSZTUS 31:

A hivatalos lap 1942 május 30-i 123. számában megjelent 415. számú rendelet-törvénnyel előirt gyapjumenyiségek beszolgáltatása a gyapjgyűjtő központokban.

Forgalmi adó fizetésére kötelezett vállalatok adóvallomásának benyújtása a pénzügyigazgatóság forgalmi adó osztályán (városokban) vagy az illetékes kerületi adóhivatalnál (falvakon).

Romániával hadbanálló országok alattvalóinak tulajdonát képező vagyon tárgyak bejelentése.

Részvénytársaságok részvényeinek bemutatása és száraz bélyegzővel való elátása a pénzügyigazgatóságon.

SEPTEMBER 1:

Vállalatok egységes ellenőrző regisztere (registru unific de control) kötelező módon életbelép.

Radió

— SZOMBAT, AUGUSZTUS 22 —

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesülte órája. 15 Hanglemezek. 15.30 Gyermekfélóra. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Táncczene. 22 Hírek, sport. 22.20 Nagy francia énekesek hanglemezei. 22.40 Énekkettősök. 23 Hanglemezek.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.3 Hanglemezek. 14 Hírek. 14.10 Jazz-band. 18.30 Román induló. 19 Ének. 19.15 Előadás. 19.30 Hanglemezek. 20 Előadás. 20.15 Spanyol rapszódia. 20.30 Hírek. 20.40 Kézzongorás hangverseny. 21.40 Filmzene. 22 Hírek. 22.20 Táncczene.

Budapest rádióajlómásai az országos gyászra való tekintettel szórakoztató és zenés műsort nem közvetítenek. Budapest i híreket mond a következő időpontban: 7, 10, 12.40, 14.30, 16.45, 19, 21.40; 23 és 24 órákor.

VASARNAP, AUGUSZTUS 23

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest az országos gyászra való tekintettel csak híreket közvetít, zenés és szórakoztató műsor nincs.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Helyedüli mozgó nyitott tetővel

Ma, szombaton!

5 és 7:30 9:30 órákor rendes 3 órákor 30 leles helyárrakkal

Az olasz filmgyártás egy újabb nagyszerű teljesítménye

A sors forгатagában

Izgalmas küzdelmek és harcok a tengeren. A 16-zerepben

Primo Carnera, Camilo Pilotti, Mario Ferrari, Germana Pavlieri
a világhírű olasz boxbajnok A 27. számú egyesített heti híradó a legújabb eseményekkel

A timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 5. 7. 9-kor. Vasár- és Ünnepeken d. e. 11 és d. u. 3-kor is

CAPITOL

Egy megrendítő dráma!

AZ ISMERETLEN

Sybille Schmitz

Jean Galland

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

Kiválóan szórakoztató film, Wolfgang Liebeneiner rendezésében

Hét feleség

Käthe Haack, Johannes Riemann, Cécile Mauros

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

APOLLON

Atalakitások miatt szünet.

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetési díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségtöbblettel is jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DIJSZABÁS. Alláskeresés rovatban tíz szög tizenöt leí, minden további szög kettő leí. Minden más rovatban tizenöt szög harminc leí, minden további szög három leí. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelíges és „Cím a kiadóban” jelzésű hirdetéseknel tíz leí pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel.

Alkalmazás

Iszta bejárónót a reggeli órákra keres egyedülálló hölgy. Jelentkezni deutan 5 és 7 között Timisoara-Temesvár III. Doja utca 3, ajtó 4. (3210)

Minál fűszereskedősegédet, román-magyar nyelvtudással, teljes ellátással felvesz: Gyöngyössy, Gataia. (2178)

Szerény igényű jól főző mindenest keres falusi földbirtokos család. Egyedülálló előnyben. Roessberné, Lechinta, Jarnol. (3020)

Bejárónót keresek délelőttre jó fizetésű. Jelentkezni Arad, Teul Doamnei-utca 6, I. em., délelőtt 11-ig. (3017)

Idősebb jólfőző mindenest keresek falusi háztartásba. Jelentkezni Aradon, Reg. Ferdinand-ut 15. (3024)

Könyvelőnőt, aki az egyéb irodai munkákban is járatos, keres iparvállalat. Román, német perfekt nyelvtudás fontos. Ajánlatokat „Tökéletesen megbízható és intelligens” jelígre a Timisoara-Temesvári kiadóba kérünk. (3757)

Középkori gazdasszonyt keresek Aradhoz közeli kisebb falusi gazdaságba. Német nyelv tudása szükséges. Ajánlatokat igények megjelölésével „Kath. Plébánia” jelígre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3046)

Allást keres

A román, magyar és német nyelvet szövegben és írásban bíró szövetkezeti alkalmazotti állást szeretne változtatni. Ajánlatokat „Tisztességes” jelíge ajtatt a Timisoara-Temesvári kiadóba kérek. (5209)

Mérnökök figyelmébe! Vasbetontervezést, statisztikai számításokat, földmérést, ut-, vasútrajzozást, bármilyen műszaki munkát, munkavezetést elvállalok bárhol és azonnal. Cím: „Műszaki” jelígre a Timisoara-Temesvári kiadóban. (2142)

Lakás

Keresek központban 3. vagy 4 szobás modern komfortos lakást kozmetikai szalonnal megfellelőt. Címeket „Pontos és jól fizető” jelígre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. kérek. (3036)

Modern egyszobás, fürdőszobás lakást keresek. Magas házbért fizetek. Telefon 13-84, Timisoara-Temesvár. (2195)

Ne törje a fejét, hogy mit főzzön,

hozassa tőlünk az ebédjét. „Jobb, mint otthon”

Háziasan készített kitünő ételek Egy adag: 3 féle étel csak 70 lei

Arad, Eminescu-utca 6 sz., I. emelet 8. ajtó

Udvari lépcső - Görögkatolikus-palota

Tegyen csak egy kísérletet, mindig tőlünk fog étkezni!!

Különbejáró butorozott szoba azonnalra is, kiadó. Timisoara-Temesvár, III., B. Hold-utca 17. szám. (2192)

Kersek azonnalra esetleg későbbre iszta egyszobás lehetőleg előszobás lakást. Címeket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3040)

Kisebb keresztény uricsalád keres szep. 1-re 1-szobás lakást, külön berak. ározásra is, vagy kétszobás lakást. Címeket „Pontos fizető” jelígre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. kérek. (3037)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üz. Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és irógépeket, előszoba-, ebédlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízónk részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogréd-állást meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoarara. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Modern, nioszobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszak és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyeget, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3734)

Préselt flaster-tégla 8000 drb. eladó a volt Bájlut téglagyárbán, Freidorf-Szabadfalun, darabonként 5:50 lei. Bővebbet Friedrich, Timisoara-Temesvár, II., Cogalniceanu-utca 8. szám, telefon 31-74. (2176)

Boroshordók, 2 drb. 30 hektós, kitünő állapotban, valamint borpumpa 20 m. gumitömlővel eladó. Gyuritza, Gataia-Sumig. (2180)

Modern gyermekkocsi, keveset használt, valamint gyapjuszőnyeg, fuószőnyeg, szövetgarnitúra eladó. Timisoara-Temesvár, IV., Preyer-utca 27. ajtó 1. (3764)

Kis konfektós üzem keres azonnalra 120-150 négyzetméter nagyságu jól fűthető helyiséget (esetleg több egymásba nyíló is lehet). Ajánlatokat kérünk „Konfektó” jelígre a Timisoara-Temesvári kiadó-hivatalba.

Kenderkötél 80 m. hosszú, vaskályha, önfűtőkád, kapukerítés, ablakráma, gyermekágy, ebédlőszőnyeg eladó. Érdeklődni telefon 40-27, Timisoara-Temesvár. (3766)

Fajance takaréktűzű, két sütővel, muklevezett, kitünő karban áll kiadó 3 drb. 100 cm., 1 drb. 50 cm. széles, 170 cm. hosszúak, kitünő minőségű, jó karban és egy háromszes (sperleim) ping-pong-asztal olcsón és sürgősen eladó. Cím a Timisoara-Temesvári kiadóban. (2187)

Szikvizgyár, 300-400 üveggel megvételre kerestek. Cím a Timisoara-Temesvári kiadóban. (2186)

Eladó új nagy karikahajós Singer-varrógép. Arad, Doinei-utca 26. (3030)

Megvételre keresek kombinált szobabutor. Cím Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3045)

Eladó egy drb. 200 literes galvanizált hordó. Arad, Radnai-ut 34-36. (3048)

Kitünő hegyaljai bor literje 90 lei. Arad, Grigore Comsa (volt Ioan Calvin)-utca 34. szám. (3039)

Egészen modern ebédlő, uriszoba mübur, bel- és külföldi perzsaszőnyegek, és vitrintárgyak eladók. Megtekintés 2-4 óra között, Timisoara-Temesvár, IV., Müller Gattenbrunn-sor 1. szám, I. em. ajtó 1. (2194)

Új kötőgépek parasztfonálnak eladók. 5/50, 5/60, 6/60 min. ázó Rand-farg csökkentési. Érdeklődni: Haas Timisoara-Temesvár, I., Unirii-tér 5. szám. Telefon 26-84. (2193)

Zongora, bécsi gyártmány, eladó. Arad, D-na Balasa-utca 14. szám. (3034)

37-es nő cipő és egy szürke férjföltöny eladó. Cím Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3035)

Szülőkertj teljes felszerelés, prés, hordók, kád, kármentők és egy permetezőgép eladó. Cím: Arad, Gelu-utca 7. sz. (3041)

Eladó használt, de jó valódi nyulszőrkaikapok, régi cipők. Timisoara-Temesvár, Ion Vasii-utca 26, jobb oldal, utcai takas, délelőtt 11-3-ig. (2190)

Alig használt modern konyhabutor, karikahajós varrógép, ágy-matracok és háószoba eladó. Timisoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. (3765)

Eladó Walis-tractor, kifogásatlan állapotban, cseréüzletet is csinálók. Meikovics Géza, Timisoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 46. (2189)

Tartós hullám a legjobb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH fodrász Timisoara II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6-os villamos megállójánál ::

Különféle

Diákok teljes ellátásra felvétetnek, Timisoara-Temesvár, I., Braniste-utca 1. szám, I. emelet. (Banatia mögött, Bega relé). (5203)

Felvennék két diákot vagy diákleányt teljes ellátással és fürdőszobahasználattal. Arad, Blanduziei-utca 10. (3019)

Háza e' adása!

Fődek vétele! Szőlők eserdeje! Malmok, telkek, minden ártokozatban

HATSCHEK ügynősége, Arad Bul. Carol 17 (volt 46) Tele on 16-95

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT SZEGÉNY ISKOLA-NÖVEREK TIMISOARA-TEMESVAR-GYARVAROSI (T. Maiorescu utca 2. sz.) tan- és nevelőintézetükbe felvesznek bennlakó növendékeket 9-16 éves korig. Az intézet óvodával, 7 osztályos elemi iskolával és 4 osztályos gimnáziummal rendelkezik, melyeknek tannyelve magyar; az eleminek német tagozata is van. Érdeklődőknek szívesen nyújt részletes felvilágosítást az intézet előjárásága.

Rakárhelyiséget keresek, lehet földszinti szoba. Címek Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3032)

A „MÜNCHENI SZABASZATI AKADEMIA” férfi és női szobák és szobák részére szabászati tanulmányt rendez ARADON. Időartama 3 hét. Felvilágosítás és beiratkozások: Hampel J. szabómester, Str. Alexandri 5. sz. alatt d. e. 11-1, d. u. 5-7 óra között. Az eredményes vizsgázók a müncheni Ruházati Akadémia bizonyítványait kapják. A tanfolyam jövő hét közepén kezdődik.

Ma szombaton díszelőtoros vacsora, vargabélessel. Elit kerthelyiségben. Arad, (volt Ioan Calvin-utca). (3038)

Két diákot vagy diákleányt teljes ellátásra elvállalok. Cím Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (6099)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Illomtelkrémet, Illom-tejszappant és Illom-pudert, három színben. Kapható kizárólag

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piața I. C. Bratianu

PÁLYAZATI HIRDETÉS TANÁRI ALLASRA.

Az Aiud-nagynyedű Bethlen-Kollégium liceuma pályázatot hirdet egy román nyelv-irodalmi tanári tanszékre. Pályázhatnak legalább jencenca vizsgával és pedagógiai szemináriumj végzettséggel rendelkező román állampolgárok. Javadalom megállapodás szerint, mely több is lehet, mint a megfelelő állami fizetés.

Tervbe van véve az állás rendes tannárral való betöltése.

Pályázati határidő 1942. aug. 25. Pályázati kérések az igazgatósághoz adandók be.

Az igazgatóság.

HIRDESEN a DÉLI HIRLAPBAN